

τοῦ μόνον ἐλπίζων σωτηρίαν καὶ ἀπεμακρύνθη, ἀφίσσας με ἐμβρόντητον.

*

Ἡέμπτῃ ὥρᾳ τῆς ἑσπέρας.

Ὁ ἱερεὺς τοῦ πύργου προσεκλήθη ἐν βίβῃ. Εἶναι σεβάσιμος καὶ ἀγαθώτατος γέρον, ἀρχαῖος φίλος τῆς κυρίας Μαλουέ. Εἶδα αὐτὸν ἐξερχόμενον πρὸς στιγμὴν ἀπὸ τὸν κοιτώνα, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησα νὰ ζητήσω εἰδήσεις. Ἄγνοῶ λοιπὸν τί συμβαίνει καὶ φοβοῦμαι μὴ τὸ μάθω ἢ ἀκοή μου ἀντιλαμβάνεται ἀπλήστως παντός ἤχου καὶ θορύβου. Τριγμὸς κλειομένης θύρας ἢ πάτημα ἐπὶ τῆς κλίμακος μοὶ προξενοῦσι ἀπερίγραπτον τρόμον. Ἄλλ' ἐν τούτοις ἐπιμένω ἐλπίζων.

*

Παῦλε! φίλε μου, ἀδελφέ μου! ποῦ εἶσαι... Τετέλεστα!

Πρὸ μιᾶς ὥρας εἶδα καταβαίνοντα τὴν κλίμακα τὸν ἱατρὸν μετὰ τοῦ ἱερέως, τοὺς ὁποίους ἠκολούθει ὁ κύριος Μαλουέ. — «Ἀναβῆτε, μοὶ εἶπε. Θάρος, κύριε».

Εἰσελθὼν εἰς τὸ κελλῖον εὗρον τὴν κυρίαν Μαλουέ γονυπετὴ παρὰ τὴν κλίνην καὶ νεύουσαν νὰ πλησιάσω. Ὁ ἐγγίζων θάνατος εἶχεν ἐπιθέσει ἤδη τὴν φοβεράν αὐτοῦ σφραγίδα ἐπὶ τοῦ χαριτοβρύτου ἐκείνου προσώπου· ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ ἔμεναν ἀκόμη πλήρεις ζωῆς καὶ ἐκφράσεως. Ἡ θνήσκουσα μὲ ἀνεγνώρισεν ἀμέσως — «Κύριε, μοὶ εἶπεν, εἶτα δὲ ὡς διορθοῦσα ἐαυτὴν ἐξηκολούθησε: «Γεώργιε, σὲ ἠγάπησα πολὺ· συγχώρησέ με ἂν φαρμακεύω τὴν ζωὴν σου διὰ τῆς λυπηρᾶς ταύτης ἀναμνήσεως». Ἔσπευσα νὰ γονυπετήσω παρὰ τὴν κλίνην, οὐδὲ λέξιν δυνάμενος ν' ἀρθρώσω καὶ βρέγων διὰ πυρίνων δακρύων τὴν χεῖρά της, τὴν ὡς μάρμαρον ἤδη ψυχράν.

— «Καὶ σεῖς, κυρία μου» ἐξηκολούθησε, «συγχωρήσατέ με τὰ βάσανα καὶ τὴν λύπην, ποῦ σὰς προξενῶ».

— «Κόρη μου», ἀπεκρίθη ἡ καλὴ γραῖα, «σ' εὐλογῶ ἐξ ὅλης καρδίας».

Τὰς λέξεις ταύτας διεδέχθη βαθεῖα σιωπὴ, τὴν ὁποίαν διέκοψεν αἴφνης βαθύς στεναγμὸς. Τὸν στεναγμὸν τοῦτον, τὸν ὕστατον τοῦτον θρήνον διαρραγείσης ὑπὸ τοῦ πόνου καρδίας, τὸν ἤκουσε καὶ τὸν εἰδέχθη ὁ Θεός.

Τὸν ἤκουσε βεβαίως, ὡς ἀκούει καὶ τὴν φλογερὰν μου προσευχὴν. Ἔχω ἀνάγκην νὰ πιστεύσω τοῦτο, φίλε μου. Διὰ ν' ἀντισταθῶ τὴν στιγμὴν ταύτην εἰς τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς ἀπελπισίας, πρέπει νὰ πιστεύσω ὀλοψύγως εἰς Θεὸν ἀγαπῶντα ἡμᾶς, θεωροῦντα μὲ οἰκτίρμονα ὀφθαλμὸν τὴν ἀφόρητον ὀδύνην τοῦ δυστυχοῦς πλάσματος τῶν χειρῶν του... καὶ μέλλοντα νὰ ἐνώσῃ καὶ πάλιν τοὺς ὑπὸ τοῦ θανάτου χωρισθέντας! Ἐνώπιον τοῦ ἀψύχου λειψάνου φιλάτου ὄντος οὐδεὶς ὑπάρχει ὁ μὴ ἀπωθῶν μετ' ἀκατονόμαστου φρίκης τὴν ἰδέαν ὅτι Θεός, ἀγάπη, δικαιοσύνη καὶ ἀθανασία εἶναι λέξεις ἄνευ ἐννοίας.

[Ἐπεται τὸ τέλος]

ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΦΕΥΡΕΣΙΣ

Εἶνε γνωστὸν ὅτι τὰ ἐγγχορδα ὄργανα, βιολίον, βιόλα, βιολανσέλλον, εἶναι τὰ τελειότερα τῶν ὀργάνων, διότι εἶνε ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα διὰ τὴν μεγαλητέραν τῶν συγγένειαν πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην φωνήν, ἀμεσότερον ἐνεργοῦσιν ἐπὶ τῆς ψυχῆς. Δυστυχῶς τὰ ὄργανα ταῦτα εἶναι τὰ δυσκολώτερα, ἢ δὲ δυσκολία τῶν συγκείται ἐκ δύο διακεκριμένων δυσκολιῶν, ἀμιλλωμένων πρὸς ἀλλήλας διὰ τὸ μέγεθος, εἰς βαθμὴν, ὥστε νὰ μὴ δύναται τις νὰ ποφανθῇ, ποῖα εἶνε ἡ μεγαλητέρα. Ἡ πρώτη ἐγκείται εἰς τὴν ἀκριβῆ τοποθέτησιν τῶν δακτύλων εἰς διάφορα σημεῖα τῆς χορδῆς πρὸς παραγωγὴν τῶν διαφόρων φθόγγων, εἶνε δὲ μεγάλη ἢ δυσκολία αὕτη, διότι τὰ διαστήματα τὰ χωρίζοντα τοὺς διαφόρους φθόγγους δὲν εἶναι ὁμοιόμορφα ἐφ' ὅλου τοῦ μήκους τῆς χορδῆς, ἀλλὰ καθ' ὅσον προχωροῦμεν ἐπὶ τῆς χορδῆς, βαίνουσιν ἐλαττούμενα καὶ αὐτὰ καθ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ μήκος τῆς χορδῆς, τὸ ὅποιον ἐλαττούται. Ἡ δευτέρα δυσκολία ἐγκείται εἰς τὴν κατάλληλον χρῆσιν τοῦ τόξου· εἶνε δὲ πολὺ μεγαλητέρα ἢ ὅσον τις ἐκ τῶν προτέρων φαντάζεται, διότι τὸ τόξον εἶνε ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον μεταβάλλει τὰς ἀψύχους καὶ ἄνευ ἐννοίας δονήσεις τῆς χορδῆς εἰς κἂτι ὀμιλοῦν πρὸς τὴν ψυχὴν, εἰς λέξεις, εἰς φράσεις. Θὰ δώσωμεν ἰδέαν τῆς σχετικῆς σπουδαιότητος τῶν δύο τούτων δυσκολιῶν, φέροντες, ὅτι ἡ πρώτη εἶνε κυρίως ἡ δυσκολία τῶν πρώτων ἐτών, ἐνῶ ἡ μελέτη τοῦ τόξου εἶνε οὕτως εἰπεῖν τὸ δεύτερον ἡμῖς τῆς σπουδῆς τῶν ὀργάνων τούτων, διότι δὲν δύναται νὰ ἀρχίσῃ, παρὰ ἀφοῦ πρῶτον ἡ ἄλλη κατὰ μέγα μέρος νικηθῇ.

Πρὸς ἄριστον τῆς πρώτης δυσκολίας, ἐπειροήθη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη μηχανισμὸς προουρισμένος νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν μέχρι τοῦδε τρόπον τοῦ παίξαι, οὐχὶ βεβαίως διὰ τοὺς καλοὺς παίκτας καὶ διὰ τοὺς μελετώντας διὰ νὰ γείνωσι τοιοῦτοι, διότι, ὡς θὰ ἴδωμεν, δὲν ἐξισοῦται κατὰ τὴν τελειότητα πρὸς τὸν φυσικὸν τρόπον ποῦ παίξαι, ἀλλὰ νὰ παράσῃ εἰς τοὺς ἐρασιτέχναις τοὺς μὴ δυναμένους νὰ ἀφιερῶσιν πολὺν χρόνον εἰς τὴν μελέτην τοῦ ὀργάνου, τὸ μέσον νὰ παίξωσι τουλάχιστον ἄνευ κακοφωνιῶν τοῦθ' ὅπερ εἶνε, εἴπομεν, ὁ μᾶλλον ἐπιείγων ὄρος.

Ὁ μηχανισμὸς οὗτος προσαρμόζεται ἐπὶ τοῦ ὀργάνου μας, βιολίου, βιόλας, ἢ βιολανσέλλου, φέρει δὲ σειρὰν πλήκτρων ὡς τὰ τοῦ κλειδοκυμβάλου, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐργάζεται ἡ ἀριστερὰ χεῖρ, ἐνῶ ἡ δεξιὰ φέρει ὡς πάντοτε τὸ τόξον.

Μεταξὺ ἄλλων λόγων, δι' οὗς ὁ τρόπος οὗτος τοῦ παίξαι ὑπολείπεται τοῦ φυσικοῦ, εἶνε καὶ οὗτος, ὅτι τοιοῦτοτρόπως τὰ ὄργανα ταῦτα μεταβάλλονται εἰς ὄργανα μὲ ὀρισμένας φωνάς, κατατάσσονται εἰς τὴν τάξιν τοῦ κλειδοκυμβάλου, καὶ παίζουσιν ἐπομένως κατὰ τὴν συγκερασμένην κλίμακα, δηλ. ἔχουσιν ἓνα μόνον φθόγγον διὰ do-δίεσιν καὶ re-ῦφασιν, ἓνα μόνον διὰ mi-δίεσιν καὶ fa κτλ., ἐνῶ εἰς τὴν φυσικὴν κλίμακα δὲν ἔχει οὕτω, καὶ ἐνῶ φυσικῶς παίζόμενα, ἀκριδῶς ἔνεκα τοῦ ἀρίστου τῶν φωνῶν, τὸ ὅποιον τώρα παρουσιάζεται ὡς πλεονέκτημα, ἐπιτρέπουσιν εἰς τὸν καλὸν παίκτην, νὰ κάμνῃ τὰς διαφορὰς ταύτας, δηλ. νὰ παίξῃ κατὰ τὴν φυσικὴν κλίμακα.

Ἐπὶ τὰς ἐπιφυλάξεις ταύτας, ἐπαναλαμβάνομεν, ὅτι ἡ ἐπινοήσις αὕτη θὰ προσφέρῃ μεγάλην ὑπηρεσίαν εἰς ἐκεῖνους, οἱ ὁποῖοι ἀγαπῶσι μὲν τὴν μουσικὴν, ὀπισθοδρομοῦσιν ὅμως ἀπέναντι τῆς τραχείας μελέτης, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλουσι τὰ ὄργανα ταῦτα.

ΣΤ.